

vest mulige forbrug, hvor landmandens drifts-økonomi stadig hænger sammen.

Kl. 10.05

Den seneste status for sommeren 2001, og det er jo altså lige her for ½ år siden, over udviklingen i forbruget viser, at man faktisk kan komme langt med et godt beslutningsgrundlag og frivillige instrumenter. Viser man landbruget tillid, forstår det også at kvittere herfor, og det synes jeg da at vi sammen skal glæde os over.

Hvordan står det så til med pesticiderne i grundvandet i dag? Jeg kan starte med at konstatere, at der er påvist pesticider i grundvandet i det sidste årti og det med stigende hyppighed, uanset – uanset – at pesticidforbruget i samme periode er faldet betydeligt. Forklaringen er både, at der stadig betales af på fortidens synder, og at der i perioden er målt for et stigende antal stoffer. Jo flere stoffer, der måles for, jo flere finder man. Det er derfor også vanskeligt at vurdere, om problemet i dag reelt er stigende eller aftagende.

Men en ting er de blotte fund af pesticider, noget andet og mere centralt er overskridelserne af grænseværdien for pesticidrester i drikkevand. I perioden fra 1996 til 2000 har der generelt været overskridelse af grænseværdien i 7 til 9 pct. af grundvandsprøverne og i ca. 10 pct. af vandboringerne.

Vi må også konstatere, at disse overskridelser af grænseværdien har resulteret i mange lukninger af boringer. Af den seneste depotredegyrelse fremgår således, at pesticider er den hyppigste årsag til lukningen af vandværksboringer som følge af forurening på de almene vandværker, dvs. de vandværker, der forsyner mindst 10 ejendomme.

Nye tal for undersøgelser i Sønderjyllands Amt, som jeg også tror hr. Keld Albrechtsen omtalte, viser, at der er et særligt problem for de små, private vandboringer. Her ser det ud til, at grænseværdierne kan være overskredet i en tredjedel af anlæggene, men vi har endnu ikke set de endelige tal. De høje fundprocenter kan skyldes, at de private vandboringer indvinder drikkevand fra det øverste grundvand, hvor der er et forholdsvis stort antal overskridelser af grænseværdien.

Undersøgelserne fra Sønderjylland og tre andre amter bliver afrapporteret i 2003, og det er jo her, at sammenhængen er. De bliver afrapporteret i 2003. De vil give os et mere præcist billede af problemets omfang, og så har vi et bedre grundlag for at tilrettelægge en effektiv forebyg-

gelse af forureningen af de små vandforsyninger.

Hvad angår den fremtidige udvikling, er det vigtigt at huske på, at stort set alle de stoffer, der i dag er påvist i grundvandet i koncentrationer over grænseværdien, enten er forbudt eller pålagt anvendelsesrestriktioner for at beskytte grundvandet. Der er altså slået en bremse i for fremtidig forurening af grundvandet.

Når vi stadig har problemer, skyldes det i vid udstrækning, at grundvand er lang tid om at dannes. Vand, der er påvirket af tidligere tiders forbrug, siver stadig ned og forurener grundvandsmagasiner, der i dag er rene. Derfor vil vandforsyningsboringer også fremover blive påvirket af tidligere tiders pesticidforbrug. Jeg er nødt til at sige det, for ellers så begynder vi at forestille os en verden, der kommer til at se anderledes ud, og så kan vi diskutere det igen og igen og igen, men sådan er fakta.

Med den viden, vi har i dag, vil det være rent gættteri at forsøge at give en nærmere prognose for antallet af fremtidige lukninger, men vi må indstille os på, at der også fremover vil ske lukninger. Og det var dér, jeg sagde, at sådan er fakta. Der vil også i fremtiden ske lukninger. Det kan vi lige så godt erkende over for hinanden.

Når alt dette er sagt, er det også vigtigt at slå fast, at danske forbrugere trygt kan drikke det vand, der kommer direkte fra vandhanen. Denne sikkerhed har vi fra den kontrol af vandets kvalitet, som finder sted på det enkelte vandværk.

Derudover kører der et omfattende overvågningsprogram, som sikrer, at vi til enhver tid har den fornødne viden om forekomsten af en række pesticider i grundvandet.

Viser overvågningen, at godkendte plantebeskyttelsesmidler giver anledning til en uacceptabel grundvandsforurening – og jeg synes, at jeg hørte, at det også har været et emne – vil det kunne føre til forbud eller nødvendige ændringer i godkendelsen. Sådan er det. Sådan er det i dag, og sådan ønsker vi også, at det skal være fremover.

Kl. 10.10

Den situation, vi står i i dag, viser, hvor vigtigt det er at forebygge. Den væsentligste forebyggelse består i at fastholde en godkendelsesordning, der sikrer grundvandet mod at blive forurennet med pesticider. Vi skal ikke acceptere pesticider, der er til fare for miljø og sundhed – ingen tvivl om det. Det vil hverken være bæredygtigt eller særlig god samfundsøkonomi at